

Glas zaveznikov

Leto I - Št. 117

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 2 liri

TRST, sobota 3. novembra 1945

JURNISTVO: Via S. Felice 3 - Telefon št. 93854 in 94445

OGLESI: Cena za millimeter višine (širina ena kolona): trgovski L. 7, mrtvaški L. 18 (osmrtice L. 36), objave L. 9, finančni in pravni glasili L. 12. V vsebini lista (tekstni oglašil) L. 12. Davek bi višlet. Plačilno vnaprej. Oglase sprejema izključno: S. E. I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (zastale L. 4), Rokopisov na vračamo.

ZAPISKI

TURČIJA

Po več stoletjih absolutizma, plevni videl, če bi bili zbrani celo milijardi, se je turško ljudstvo bolj začudilo kot bilo hvaležno, ko so 28. oktobra 1923 proglasili republiko.

Govor predsednika Inenija - Zavezniško priznanje turških zaslug - Izpolnitev pogodbe z Veliko Britanijo in Francijo

Značaj turške nevturalnosti

Govor predsednika Inenija - Zavezniško priznanje turških zaslug - Izpolnitev pogodbe z Veliko Britanijo in Francijo

Ankara, 3. novembra. V govoru, ki ga je imel predsednik Ineni pred turško narodno skupščino, je omenil, da je januarja 1942 sovjetska vlada izjavila, da je bila turška nevturalnost res koristna za zavezništvo.

«Na ja bi odkrival tajnosti, ki zaenkrat ne smejo biti razkriti, želim ponovno pregledati stališče naše države med vojno — je dejal predsednik. — Ko je leta 1940 kitajska Francija in se je pričela bitka z Anglijo, smo bili mi edini narod, ki je dal priznanje Veliki Britaniji. Nato je sledila prekinitve odnosov med Francijo in Veliko Britanijo in bitka pri Mers El Kebru (Oran) in Dakaru. Pakt Trovezov, ki smo ga sklenili s Francijo in Veliko Britanijo, nam je nalagal strogo nevturalnost zaradi spora r. ed obema zaveznikom. Kljub temu smo nevturalnost izjavili, da ostane zavezništvo z Veliko Britanijo v veljavi. V troveznem sporazumu je posebna točka določala, da se po obvoitavi, ki smo jo prevzeli z zavezništvom, ne smemo nikoli zapletati v oborožen spor s Sovjetsko zvezo. Zed od leta 1941 smo bili pripravljani na oborožen odpor proti kakršnemu koli nemškemu ali italijanskemu napadu od Rodosa do Trakije. Spomnili se boste, da sta bila tedaj vladali v Iraku in vchijaška in Siriji, odkrito protiturskimi. Če se spomnimo, kako je turški narod, ki je bil od vseh strani obkrojen z državami osi, zaprt pod izjavo samo s svojimi možni in žrtvami in kako je Turčija obrnila svoje nevturalno do Nemčije in Sovjetske zveze, se moramo vprašati, kakšno vred-

nost je imelo naše zadržanje, ko je izbruhnila vojna med tema dvema državama? V odgovor na to vprašanje — je dodal Ineni — ne morem storiti ničesar boljšega, kot spomniti na besede priznanja, ki sta jih izrekli vojvodejoji se sil. Sovjetska vlada je po svojem splošnomočenem poslaniku sporočila januarja 1942 našemu zunanjemu ministru svoje posebno priznanje o našem zadržanju, ki so ga označili za resnično koristnega za zavezništvo. Zed decembra 1941 je predsednik Združenih držav izjavil, da je čramba Turčije življenjskega pomena za obrambo Amerike in dodal, da bi nam dobavili material po zakonu o posoji in zakupu

Pot ameriškega opazovalca po Balkanu

Sofija, 3. novembra. «Associated Press» sporoča, da je Mark Ethridge zapustil bolgarsko prestolnico ter nadaljeval svoje potovanje v druge balkanske države. Ameriško znanje ministarstvo ga je poslalo na potovanje v balkanske države, da bi preučil politični položaj ob voikvah. Odklonil je, da bi govoril o podrobnostih svojega potovanja in o trajanju svoje odsotnosti iz Sofije.

Schuschnigg kot priča na nürnbereškem procesu

London, 3. novembra. B.B.C. poroča, da je odletel iz Kolna proti Nürnbergu bivši avstrijski kancler Kurt von Schuschnigg. Nastopil bo kot priča v veliki razpravi proti vojnim zločinom.

Danes v nürnbereški ječi so prevedli pod rusko stražo admiralja Ericha Raederja in Hansa Fritscha, dva izmed nacističnih voditeljev, ki bosta sojena kot vojni zločinci. Reader je bil vrhovni poveljnik nemške mornarice, Fritsche pa je vodil radijsko propagando po Góbbelsovih navodilih.

Zaprisega nove grške vlade

Atene, 3. novembra. V četrtke pozno ponoči je prisegla nova grška vlada, ki jo je sestavil profesor Panajotis Kanelopoulos, vodja stranke narodne zveze in podpredsednik v Tausdrosovi vladi.

Dogodki v Kopru

Trst, 3. novembra. Poročajo, da so o zadnjih dogodkih v Kopru, o katerih so v raznih časopisih izšla nespodbujna si poročila, izročili točen popis pristojnim višjim zaveznikim oblastiem in raznim agencijam za obveščanje.

Bivši ministrski predsednik odklanja vrnitev v Albanijo

Tirana, 3. novembra. Predsednik začasne albanske vlade in predsednik demokratske fronte, Enver Hodia, je dobil odgovor na pismo, ga je postal bivšemu albanskemu ministrskemu predsedniku Fannoliju, ki živi življen Albanije; v pismu ga je povabil, naj se udeleži volitev v ustavodajno skupščino.

Konec stavke v Singapurju

Singapur, 3. novembra. Stavka pristaniških delavcev v Singapurju se je končala na ravno tako čuden način, kot se je začela. Več kot 60.000 delavcev se je včeraj vrnilo na delo, ne da bi nasprotna stranka izpolnila pogoje. Šef za civilne zadeve McKarron je izjavil predstavnikom delavskih sindikatov, da ne bi moglo povrniti plač izboljšati prehranjevalnega položaja, da pa bodo oblasti preuči vprašanje izboljšanje socialnih in pravnih pogojev delavstva.

Pomorska nesreča 200 mrtvih

Cungking, 3. novembra. Ob požaru na ladji «Siang» in «Ceng Hsiang», ki sta pluli iz Svatoce proti Hongkongu, je izgubilo življenja več kot 200 oseb. Tudi tovor, ki je predstavljal vrednost milijon dolarjev, je izgubljen. Z ladje «Siang», ki je popolnoma uničena, se je rešilo samo deset oseb.

44 tisoč delavcev spet dela v londonskem pristanišču

London, 3. novembra. Narodni odbor za stavko, ki nastopa približno 44.000 stavkujočih pristaniških delavcev, je objavil sklep, da bodo prešli prihodnji ponedeljek z rednim delom, kar bo omogočilo nadaljevanje pogajanj za vse prijetniške delavce.

Molotov odklonil protest proti sovjetski cenzuri

Moskva, 3. novembra. Javljajo, da je sovjetski zunanji ministar Molotov odklonil protest ki so ga vložili ameriški častniki in radioporočevalci zaradi cenzure tiska.

Pomorska nesreča 200 mrtvih

Cungking, 3. novembra. Ob požaru na ladji «Siang» in «Ceng Hsiang», ki sta pluli iz Svatoce proti Hongkongu, je izgubilo življenja več kot 200 oseb. Tudi tovor, ki je predstavljal vrednost milijon dolarjev, je izgubljen. Z ladje «Siang», ki je popolnoma uničena, se je rešilo samo deset oseb.

44 tisoč delavcev spet dela v londonskem pristanišču

London, 3. novembra. Narodni odbor za stavko, ki nastopa približno 44.000 stavkujočih pristaniških delavcev, je objavil sklep, da bodo prešli prihodnji ponedeljek z rednim delom, kar bo omogočilo nadaljevanje pogajanj za vse prijetniške delavce.

550 milijonov dolarjev ustanovi UNRRA

Pogaj-svoboda obveščanja
Washington, 3. novembra. Reprezentativna skupščina je a 339 proti 17 glasovom odobrila zakonski predlog za kredit 550 milijonov dolarjev ustanovi UNRRA. Od te vsote ne bodo smeli uporabiti nobenega zneska za korist držav, ki ne bodo dovolile ameriškim doplnikom popolne svobode pri obveščanju o delovanju ustanove UNRRA. Predlog bo zdaj prišel pred senat. Popravek, ki so mu nasprotovali zunanji ministar James Byrnes in poslanec, ki so člani vlade, so sprejeli s 188 proti 168 glasovom. Razprava o tem je trajala ves dan. Byrnes je v pismu, ki ga je poslal demokratskemu predstavniku Clarenceu Cannonu, predsedniku parlamentarnega odbora za kreditne zadeve, pismu pisal: «Potrebno bi bilo vnesti nove pogoje v predlog zakona o ustanovi UNRRA, ki je pravkar v predtuetu. Vzrok tega močnega prepričanja nima nič skupnega s predlagano svobodo tiska. V polni meri sem ji naklonjen, vendar nisem mnenja, da bi zakonski predlog, s katerim se nakazuje šel predhodno odobrena denarna sredstva, bil najboljša sredstva za dosego svobode, ki si velika zmošta bi bila za svet, če bi se delili v dva sovražna bloka. Nemčija bi našla v sestavi zahodnih in vzhodnih blokov krasno priliko, ker v oba bloka iskala njeno podporo.

Občinske volitve v Veliki Britaniji

London, 3. novembra. «Reuters» poroča, da je laburistična stranka po poročilih, ki so prihajala do poznega večera, še vedno napredovala pri občinskih volitvah. Laburisti so dobili občinske svete v skoraj vseh največjih mestih. Prve občinske volitve po sedmih letih so dale laburistični stranki v 360 središčih v Londonu in provincij 914 sedežev več, kakor jih je imela prej. Konservativci so izgubili 469 sedežev, liberalci 125, neodvisni 312. V nekaterih krajih so laburisti sicer napredovali, niso pa mogli doseči absolutne večine. Po podatkih iz desetih londonskih okrajev so dobile laburistične stranke v Londonu: laburisti 446 sedežev, konservativci 26, komunisti 12, neodvisni laburisti 2, neodvisni 2.

Izjava ministra Spaaka

Bruselj, 3. novembra. Po pregledu belgijske zunanje politike, ki jo je podal zunanji ministar Spaak, je belgijska poslanska skupščina odobrila listino Zdrusene zbornice odobri listino Zdrusene zbornice, ki so namenjeni Franciji, Belgiji, francoski severni Afriki in za prekomorske britanske oborožene sile. Dobava so znatno zvečali ter bodo omenjene države dobile približno 2.000 ton mlečnih izdelkov, to je izrikat redno mesečno količino. Te dobave, ki popolnoma sadoitajno poročevanju, so izvedljive, ker so vsajki komisarji prenehali z naročili mlečnih izdelkov za tekoče tromesečje iz predvidevanj, da bodo letos dosegli Zdrusene države največjo proizvodnjo mleka.

Švicarje priznalo Rennerjevo vlado

London, 3. novembra. Švicarski radio javlja, da je v zvezeni svet doletel, da je priznal časosno Rennerjevo vlado.

Obširna zunanje-politična debata v angleškem parlamentu

Atomska bomba, glavni predmet sestanka Truman-Attlee, bo postala "mednarodna nesreča", - pravi ameriški senator McKeller - Sovjetska zveza želi tudi na Daljnem Vzhodu izključno upravo štirih veselih

London, 3. novembra. Britanski parlament bo prišel v sredo z razpravo o zunanji politiki. Prvič v zgodovini angleškega parlamentarizma do začel parlamentarne razgovore na podlagi govora državnika drugega večkega naroda, predsednika Truman. Na dnevnem redu bo njegovih 12 točk o ameriški zunanji politiki. Glavni predmet razgovorov bo vprašanje atomske energije. Ujajo, da je v tej smeri predsednik vlade Clement Attlee dovoljno poučen o svojih bližnjih razgovorih s predsednikom Trumanom in predsednikom kanadske vlade Mackenzie Kingom. Glavni govorniki pri debati bodo zunanji ministar Ernest Bevin, Clement Attlee in Winston Churchill. Razgovorjaki se bodo tudi o drugih stvareh, ki jih omenja Trumanovih dvanajst točk. Dnevno, da vprašanje Palestine ne bo priložilo na dnevi red, ker bodo za to stvar sklicali posebno zasедanje na dan, ki ga bodo doleteli pomeje, ko bo britanska vlada zavzela določeno stališče v zvezi s palestinskim vprašanjem. Približno čez tri tedne bodo v parlamentu dvodnevni razgovori, pri katerih bodo razpravljali o skupnih vprašanjih veselih.

Za prepoved uporabe atomske bombe

Predsednik senatnega odbora za notranje zadeve senator Kenneth

Pomoč sorodnikom ameriških vojakov

Urud za mladino skrbstvo pri ministrstvu za delo je objavil, da je milijon žena in otrok vojakov dobilo podporo ali pa jih bodo dobili na podlagi načrta za podporo mater in otrok. Mlečni izdelki ustanove UNRRA

Velesil na Daljnem Vzhodu

Poročevalec zunanje ministarstva je izjavil, da vlada Zdruseni držav ne bo pričela nobenih posvetovanj z drugimi državami razen s Sovjetsko zvezo, Kitajsko in Veliko Britanijo o vprašanju spremembe pogojev, ki jih je treba predložiti v razpravo posvetovalnemu odboru za Daljni Vzhod. Pristavlja je, da bodo druge države obveščali o posvetovanjih in podudaril, da bodo o vprašanjih, ki so v zvezi s problemi, o katerih bodo razpravljali na seji odbora, odločali istri veseliti, ki so izdale povabilo,

Za izključno upravo velesil na Daljnem Vzhodu

Poročevalec zunanje ministarstva je izjavil, da vlada Zdruseni držav ne bo pričela nobenih posvetovanj z drugimi državami razen s Sovjetsko zvezo, Kitajsko in Veliko Britanijo o vprašanju spremembe pogojev, ki jih je treba predložiti v razpravo posvetovalnemu odboru za Daljni Vzhod. Pristavlja je, da bodo druge države obveščali o posvetovanjih in podudaril, da bodo o vprašanjih, ki so v zvezi s problemi, o katerih bodo razpravljali na seji odbora, odločali istri veseliti, ki so izdale povabilo,

Velesil na Daljnem Vzhodu

Poročevalec zunanje ministarstva je izjavil, da vlada Zdruseni držav ne bo pričela nobenih posvetovanj z drugimi državami razen s Sovjetsko zvezo, Kitajsko in Veliko Britanijo o vprašanju spremembe pogojev, ki jih je treba predložiti v razpravo posvetovalnemu odboru za Daljni Vzhod. Pristavlja je, da bodo druge države obveščali o posvetovanjih in podudaril, da bodo o vprašanjih, ki so v zvezi s problemi, o katerih bodo razpravljali na seji odbora, odločali istri veseliti, ki so izdale povabilo,

Velesil na Daljnem Vzhodu

Poročevalec zunanje ministarstva je izjavil, da vlada Zdruseni držav ne bo pričela nobenih posvetovanj z drugimi državami razen s Sovjetsko zvezo, Kitajsko in Veliko Britanijo o vprašanju spremembe pogojev, ki jih je treba predložiti v razpravo posvetovalnemu odboru za Daljni Vzhod. Pristavlja je, da bodo druge države obveščali o posvetovanjih in podudaril, da bodo o vprašanjih, ki so v zvezi s problemi, o katerih bodo razpravljali na seji odbora, odločali istri veseliti, ki so izdale povabilo,

Ameriško-sovjetski sporazum o nadzorstvenem svetu za Japonsko

Izkrcanje kitajskih čet v Mandžuriji - Zapletena premoženja članov filipinske lutarske vlade - Aretacija radijskega napovedevalca «Lorda Daljnega Vzhoda»

Washington, 3. novembra. Kakor poroča ameriško zunanje ministarstvo, je bil med Sovjetsko zvezo in Zdruseni državami došežen sporazum o Daljnem Vzhodu. Sovjetska zveza je pripravljena sprejeti nadzorstveni svet za Japonsko, ki bi bil podoben svetom, ki so na Balkanu, zahtevala pa je, da je treba svet sestaviti pred sestankom posvetovalnega sveta za Daljni Vzhod.

Izpraznjen Mandžurije

Kitajski časopis oboroženih sil «Sao Tang Pao» sporoča, da so se čete kitajske vlade začele izkrcavati v pristaniščih Huliao in Yingkov v Mandžuriji. Čete so se izkrcavale iz ameriških prevoznih ladij.

Prvi november dan invazije

Prvi november bi moral biti dan izkrcanja na Japonskem. Res bi se moral po zaveznikih načrtu za vojno na Pacifiku izvršiti prvega novembra izkrcavalni napad na japonske otoke.

Navodila generala MacArthurja

General MacArthur je izdal nova navodila, na podlagi katerih bodo zasigli bančne račune in drugo lastnino članov in uradnikov filipinske lutarske vlade.

Aretacije vojni zločincev

Ameriške oblasti so aretirale generala Abeja, bivšega poveljnika japonske tajne policije — ustanoviteljka tako imenovanega «nadzorstva nad mliljenjem» in strokovnjaka v mučenju. Celo nacisti so mu zavidali te njegove sisteme.

Trije teroristi ubiti

Skoda, ki so jo povzročili na glavni obalni železnici v Palestini s sabotažnimi dejanji ponoči židovskimi elementji, je bila do naslednjega jutra za popravljen.

Predaja v Nankingu

Po več kot osmih letih vojne na Kitajskem je 8. sept. 1945 japonski general Jasuji Okamura, vrhovni poveljnik japonskih čet na Kitajskem brezopojno predal svoje čete generalisimusu Čangkaikaju. Predaja je bila te dni pod podpisu premirja z Zdruseni narodi v Nankingu, nekdanji prestolnici Kitajske. Slika nam kaže pogled v dvorano, kjer so Japonci podpisali predajo.

Ekstremistični izgredi v Palestini

Napadi na železniške postaje in poškodbe prog Tatvine razstreliva iz vojaških skladišč - Policijska ura izven mest - Nemiri v Egiptu

Jeruzalem, 3. novembra. Reuterjevo poročilo javlja, da so zaradi ponovnih napadov židovskih ekstremističnih elementov uvedli policijsko uro od 23 ure zvečer do 6 jutraj za ves promet izven mestnega področja.

Antisemitske demonstracije v Kairu

«Associated Press» poroča, da je moral policijski streljati v zrak, ko so v predmestju Kaira nastali spopadi ob pritetku aplozne stavske antisemitskih elementov. Demonstracije so razbijali okna in piñali židovske trgovine. Neredi so hitro zadušili.

Konec razprave predviden za sredo januarja

Kakor sporoča Reuterjev doplnik predvidevajo pravni strokovnjaki, da se bo razprava proti največjim vojnim zločincem, ki se bo pričela 20. novembra v Nürnbergu, končala sredi januarja.

Opust madžarskih častnikov in uradnikov

Budimpešta, 3. novembra. Kakor poroča I.N.S. je ukazal sovjetski general Konratov, več premirje na Madžarskem, začeti madžarski vladi, da mora opustiti

PRED ZAČETKOM NÜRNBERSKE RAZPRAVE

Dokazi o domnevi smrti Martina Bormanna - Zakonitost tajne državne policije «Gestapo», - Nemški bankirji kot vojni zločinci pred sodišče - Vojni zločinci se skrivajo po taboriških vojnih ujetnikov

Nürnberg, 3. novembra. Častniki britanske preiskovalne policije, ki menijo, da so se očitili tajnost Hitlerjeve smrti, preiskujejo zdaj v Evropo, da bi našli Martina Bormanna, Hitlerjevega svetovalca ter enega izmed najmogočnejših predstavnikov nacistične stranke.

Poskus samomora hčerke Kurta Dittmarja

Agencija «United Press» poroča, da je hčerka generala Kurta Dittmarja, bivšega radijskega napovedovalca nemškega poveljstva, Mollna Dittmar poskušala izvršiti samomor s skokom skozi okno med zasliševanjem v Oberammergau.

Dogodki v Kopru

Trst, 3. novembra. Poročajo, da so o zadnjih dogodkih v Kopru, o katerih so v raznih časopisih izšla nespodbujna si poročila, izročili točen popis pristojnim višjim zaveznikim oblastiem in raznim agencijam za obveščanje.

Bivši ministrski predsednik odklanja vrnitev v Albanijo

Tirana, 3. novembra. Predsednik začasne albanske vlade in predsednik demokratske fronte, Enver Hodia, je dobil odgovor na pismo, ga je postal bivšemu albanskemu ministrskemu predsedniku Fannoliju, ki živi življen Albanije; v pismu ga je povabil, naj se udeleži volitev v ustavodajno skupščino.

Konec stavke v Singapurju

Singapur, 3. novembra. Stavka pristaniških delavcev v Singapurju se je končala na ravno tako čuden način, kot se je začela. Več kot 60.000 delavcev se je včeraj vrnilo na delo, ne da bi nasprotna stranka izpolnila pogoje. Šef za civilne zadeve McKarron je izjavil predstavnikom delavskih sindikatov, da ne bi moglo povrniti plač izboljšati prehranjevalnega položaja, da pa bodo oblasti preuči vprašanje izboljšanje socialnih in pravnih pogojev delavstva.

Pomorska nesreča 200 mrtvih

Cungking, 3. novembra. Ob požaru na ladji «Siang» in «Ceng Hsiang», ki sta pluli iz Svatoce proti Hongkongu, je izgubilo življenja več kot 200 oseb. Tudi tovor, ki je predstavljal vrednost milijon dolarjev, je izgubljen. Z ladje «Siang», ki je popolnoma uničena, se je rešilo samo deset oseb.

44 tisoč delavcev spet dela v londonskem pristanišču

London, 3. novembra. Narodni odbor za stavko, ki nastopa približno 44.000 stavkujočih pristaniških delavcev, je objavil sklep, da bodo prešli prihodnji ponedeljek z rednim delom, kar bo omogočilo nadaljevanje pogajanj za vse prijetniške delavce.

Molotov odklonil protest proti sovjetski cenzuri

Moskva, 3. novembra. Javljajo, da je sovjetski zunanji ministar Molotov odklonil protest ki so ga vložili ameriški častniki in radioporočevalci zaradi cenzure tiska.

Pomorska nesreča 200 mrtvih

Cungking, 3. novembra. Ob požaru na ladji «Siang» in «Ceng Hsiang», ki sta pluli iz Svatoce proti Hongkongu, je izgubilo življenja več kot 200 oseb. Tudi tovor, ki je predstavljal vrednost milijon dolarjev, je izgubljen. Z ladje «Siang», ki je popolnoma uničena, se je rešilo samo deset oseb.

44 tisoč delavcev spet dela v londonskem pristanišču

London, 3. novembra. Narodni odbor za stavko, ki nastopa približno 44.000 stavkujočih pristaniških delavcev, je objavil sklep, da bodo prešli prihodnji ponedeljek z rednim delom, kar bo omogočilo nadaljevanje pogajanj za vse prijetniške delavce.

Trije teroristi ubiti

Skoda, ki so jo povzročili na glavni obalni železnici v Palestini s sabotažnimi dejanji ponoči židovskimi elementji, je bila do naslednjega jutra za popravljen.

Konec razprave predviden za sredo januarja

Kakor sporoča Reuterjev doplnik predvidevajo pravni strokovnjaki, da se bo razprava proti največjim vojnim zločincem, ki se bo pričela 20. novembra v Nürnbergu, končala sredi januarja.

Opust madžarskih častnikov in uradnikov

Budimpešta, 3. novembra. Kakor poroča I.N.S. je ukazal sovjetski general Konratov, več premirje na Madžarskem, začeti madžarski vladi, da mora opustiti

